

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Kształcenia Ogólnego

DKO-WOKO.442.14.2025.MK

Warszawa, 16 lipca 2025 r.

Pan

Rafał Bartek

Przewodniczący Zarządu

Związek Niemieckich Stowarzyszeń

Społeczno-Kulturalnych w Polsce

Szanowny Panie Przewodniczący!

Odpowiadając na pismo z dnia 7 lipca 2025 r. w sprawie pytań do znowelizowanych rozporządzeń regulujących nauczanie języka mniejszości w szkołach, uprzejmie wyjaśniam:

1. *Co jeśli część grupy (klasy) będzie chciała kontynuować naukę języka mniejszości a część nie.*

Decyzję w tej sprawie podejmuje każdy rodzic indywidualnie, a dyrektor dostosowuje organizację pracy szkoły do liczby złożonych wniosków i oświadczeń.

2. *Czy uczniowie uczący się w kl. VII i VIII języka niemieckiego jako języka mniejszości mogą zdawać egzamin ósmoklasisty z j. niemieckiego?*

Uczeń, który uczy się języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej nie może przystąpić do egzaminu ósmoklasisty z tego języka. Zgodnie bowiem z art. 44zu ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty uczeń lub słuchacz przystępuje do egzaminu ósmoklasisty z języka obcego nowożytnego, którego uczy się w szkole w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

3. *Czy uczeń, który "wypisał się" z języka mniejszości, może ponownie się zapisać w kolejnym roku szkolnym?*

Tak, może.

4. *Czy uczniowie po 6 klasie którzy będą uczyli się języka niemieckiego jako obcego muszą złożyć rezygnację z języka mniejszości, czy dzieje się to z automatu?*

Tak, rodzice powinni złożyć pisemne oświadczenie o rezygnacji z nauki języka mniejszości.

5. *Mam pytanie odnośnie ucznia który w środku roku szkolnego około np. grudnia zmienia szkołę czy może uczęszczać na zajęcia z języka mniejszości?*

Może, o ile nowa szkoła organizuje takie zajęcia i dysponuje wolnymi miejscami (§ 2 ust 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących

do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym)

6. *Czy uczeń, który uczy się od 1 klasy szkoły podstawowej języka niemieckiego jako języka mniejszości, może uczyć się go do końca 8 klasy i czy z tego języka może zdawać egzamin ósmoklasisty?*

Nie może – patrz pkt. 2.

7. *Czy uczniowie uczący się języka niemieckiego jako języka mniejszości muszą należeć do Mniejszości Niemieckiej?*

W prawie oświatowym nie ma takiego warunku, przy czym w art. 13 ust. 1 ustawy o systemie oświaty wyraźnie wskazano, że zajęcia te są organizowane przez szkołę lub placówkę publiczną w celu umożliwienia uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej.

8. *A jaki będzie wymiar godzin w klasie 7 i 8? 2 godziny czy 3 godziny? Oczywiście odnosi się to pytanie do języka mniejszości?*

Wymiar określony w rozporządzeniu – 3 godziny.

9. *Czy uczeń może uczyć się w klasie 7 zarówno języka mniejszości jak i drugiego języka obcego nowożytnego czyli języka niemieckiego?*

Uczeń nie może uczyć się równocześnie języka niemieckiego jako języka mniejszości i języka obcego nowożytnego.

10. *Czy ocena końcoworoczna w klasie 6 z j.mn. będzie wpisana na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej jeśli zrezygnował w klasie 7 i przeszedł na język obcy.*

Zgodnie z art. 44f ust. 5 ww. ustawy na klasyfikację końcową składają się:

1) roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, ustalone w klasie programowo najwyższej oraz

2) roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w klasach programowo niższych w szkole danego typu, oraz

3) roczna ocena klasyfikacyjna zachowania ustalona w klasie programowo najwyższej.

Uczeń, który przerwał naukę języka mniejszości narodowej w klasie niższej niż programowo najwyższa nie będzie miał oceny z tych zajęć na świadectwie końcowym, ponieważ realizacja tych zajęć nie kończy się w klasie VI czy VII szkoły podstawowej, tylko jest kontynuowana do końca danego etapu edukacyjnego.

11. *Czy jeżeli zrezygnuje po klasie 7 czy na świadectwie po ukończeniu 8 klasy to będzie widoczne iż uczył się języka mniejszości wcześniej.*

Jak wyżej.

12. *Czy uczeń może pisać egzamin ósmoklasisty z języka mniejszości niemieckiej ?*

Zgodnie z art. 44zu ust. ww. ustawy egzamin ósmoklasisty zdaje się z języka polskiego, matematyki oraz z języka obcego nowożytnego. Nie przeprowadza się tego egzaminu z języka mniejszości narodowej. Natomiast zgodnie z art. 44zv ww. ustawy uczeń szkoły lub oddziału, w którym zajęcia edukacyjne są prowadzone w języku mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym, może przystąpić do egzaminu

ósmoklasisty z matematyki w języku polskim albo w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.

13. *Co w sytuacji kiedy rodzice złożyli już wniosek o rezygnację z j. mniejszości na kolejny rok szkolny 2025/2026 (w klasie 6), a teraz będą jednak chcieć by dzieci uczyły się j. mniejszości w kl. 7 i 8 skoro jest taka możliwość.*

Rodzice powinni ponownie złożyć wniosek o objęcie dziecka nauką języka mniejszości. W roku 2025 wniosek składa się nie później niż do dnia 31 lipca 2025 r.

14. *Czyli chciałbym mieć jasność, aktualna klasa 6 musi złożyć rezygnację z języka mniejszości do 31 lipca? Jeśli nie złoży będzie chodziła na 2 języki obce i język mniejszości tak?*

Korzystanie z nauki języka mniejszości jest prawem ucznia, natomiast obowiązkiem ucznia klasy VII i VIII szkoły podstawowej jest nauka dwóch języków obcych, przy czym uczeń korzystający z nauki języka mniejszości będzie mógł uzyskać zwolnienie z nauki drugiego języka obcego nowożytnego. MEN nie wydaje rekomendacji, jakie decyzje powinni podjąć uczniowie w zakresie pobierania bądź nie nauki języka mniejszości.

15. *Czy w klasie 7 i 8 uczniowie mają także zajęcia z Historii i Kultury własnej?*

Nie, zajęcia te są prowadzone tylko w klasie 5 i 6 szkoły podstawowej.

16. *A co z programem nauczania. Ten obowiązujący od roku 2024 jest dla II etapu edukacyjnego, klas IV - VI. Co z klasami VII i VIII?*

Obowiązująca podstawa programowa kształcenia ogólnego (w tym języka mniejszości) z 28 czerwca 2024 r. (Dz.U. poz. 996) obejmuje I i II etap edukacyjny. A II etap edukacyjny to kl. IV-VIII szkoły podstawowej.

17. *Czy w klasie 7 będzie także historia i kultura Niemiec?*

Nie – patrz pkt. 15.

18. *Jeśli rodzice złożyli rezygnację z nauczania języka mniejszości niemieckiego w marcu 2025, bo chcieli, aby 2 językiem obcym w roku szkolnym 2025/2026 był niemiecki, to mogą wrócić do nauczania języka mniejszości? tzn. złożyć wniosek o objęcie nauczania do 31 lipca 2025 i jednocześnie zwolnić z nauczania 2 języka obcego (niemieckiego)?*

Tak – jak w pkt. 13. Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 10 kwietnia 2025 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów (...) w roku 2025 wniosek o objęcie nauką języka mniejszości narodowej składa się nie później niż do dnia 31 lipca 2025 r. Analogicznie zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 13 czerwca 2025 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych w roku 2025 wniosek o zwolnienie z nauki drugiego języka obcego nowożytnego lub języka łacińskiego składa się nie później niż do dnia 31 lipca 2025 r. – z nauki zwalnia dyrektor szkoły, nie rodzice ucznia.

19. *Podsumowując, aby dziecko mogło pisać egzamin ósmoklasisty z języka niemieckiego to w klasie 6 składa wniosek o zwolnienie z drugiego języka i uczy się języka*

mniejszości a w klasie 7 do 31 marca składa rezygnację z nauki języka mniejszości i od września w ósmej klasie zaczyna niemiecki ze swoją klasą, "nadrabia" zaległości i pisze egzamin ósmoklasisty z niemieckiego ?

MEN nie wydaje rekomendacji, jakie decyzje powinni podjąć uczniowie w zakresie pobierania bądź nie nauki języka mniejszości.

20. *Czy jeśli jest mniej niż 3 osoby na język mniejszości to taki fakt zgłosić organowi prowadzącemu teraz do 31 lipca czy 30 września?*

Do 30 września – zgodnie z § 8 rozporządzenia w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów. Przy czym termin określony dla dyrektora szkoły nie znosi obowiązku zorganizowania przez organ prowadzący tych zajęć dla chętnych uczniów od początku roku szkolnego. Stąd dyrektor taką informację może przekazać do organu prowadzącego odpowiednio wcześniej, aby żaden uczeń nie został pozbawiony swoich ustawowych praw.

21. *Jest sezon urlopowy. Rodzice wyjeżdżają i są niedostępni. Jaką formę kontaktu i poinformowania rodziców o tym rozporządzeniu Państwo proponują?*

Decyzję o formie kontaktu z rodzicami podejmuje dyrektor szkoły.

22. *Czy osoby, które chodzą na mniejszość w 7 klasie mogą pisać egzamin ósmoklasisty? Czy nie?*

Pytanie jest niezrozumiałe.

23. *Co w przypadku, kiedy połowa klasy np. VII będzie chciała kontynuacji języka mniejszości narodowej a druga połowa zrezygnuje z nauczania i będzie chciała język niemiecki jako drugi nowożytny. Rozumiem, że wtedy w szkole będą dwa przedmioty: język mniejszości narodowej i język niemiecki jako nowożytny?*

Tak – jak w pkt. 1.

24. *Czy uczniowie, którzy w obecnym roku szkolnym ukończyli klasę siódmą i idą do ósmej mogą zrezygnować do 31 lipca z nauki drugiego języka w ostatnim roku nauki? Jeśli tak, jaki mają mieć w klasie ósmej wpis na świadectwie?*

Odpowiedzi w pyt. 18 i 10.

25. *Moi uczniowie w tym roku szkolnym ukończyli siódmą klasę szkoły podstawowej i uczyli się języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej. Czy zgodnie z nowym rozporządzeniem Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 13 czerwca 2025 roku mogą składać wniosek o zwolnienie z nauki drugiego języka nowożytnego w klasie ósmej? Nie ukrywam, że mam wątpliwości, czy nie dotyczy to tylko uczniów, którzy w tym roku szkolnym ukończyli klasę szóstą i wyrażają chęć kontynuowania nauki języka mniejszości. Proszę o pomoc w rozwianiu moich wątpliwości.*

Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 13 czerwca 2025 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych dodano w rozporządzeniu zmienianym § 6a ust. 1 w brzmieniu:

Dyrektor szkoły zwalnia ucznia klasy VII i VIII szkoły podstawowej z nauki drugiego języka obcego nowożytnego albo języka łacińskiego do końca danego roku szkolnego, w przypadku, gdy uczeń ten realizuje naukę języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, na wniosek rodziców ucznia złożony nie później niż do dnia 31 marca roku szkolnego poprzedzającego dany rok szkolny.

Zgodnie zaś z § 2 tego rozporządzenia w roku 2025 wniosek o zwolnienie z nauki drugiego języka obcego nowożytnego lub języka łacińskiego składa się nie później niż do dnia 31 lipca 2025 r.

Uczniowie, którzy obecnie ukończyli klasę VI szkoły podstawowej, są uczniami klasy VII szkoły podstawowej, zaś uczniowie, którzy ukończyli klasę VII szkoły podstawowej, są uczniami klasy VIII. Ww. rozporządzenie dotyczy uczniów klasy VII i VIII. Ich rodzice mogą złożyć wniosek o zwolnienie z nauki drugiego języka nowożytnego w klasie ósmej, nie później niż do 31 lipca 2025 r.

Zwracam się przy okazji z uprzejmą prośbą o kierowanie pism i wystąpień wymagających zajęcia stanowiska przez resort na skrzynkę podawczą MEN bądź adres poczty elektronicznej: kancelaria@men.gov.pl lub sekretariat.dko@men.gov.pl

Z poważaniem

Tomasz Głowacki
Zastępca Dyrektora
/ – podpisano cyfrowo/